

บทที่ 3

การออกแบบและกำหนดอุปกรณ์สำหรับการสื่อสารดาวเทียม

ในการออกแบบและกำหนดอุปกรณ์ที่จะใช้กับการสื่อสารระบบดาวเทียมนั้น เนื่องจากการสื่อสารระบบนี้ ประกอบด้วย ส่วนที่อยู่ในอวกาศ (space segment) ได้แก่ ดาวเทียม ซึ่งโคจรอยู่ในลักษณะ geosynchronous และอีกส่วนหนึ่ง บนพื้นโลก (ground segment) ได้แก่ สถานีรับ-ส่งภาคพื้นดิน โดยแบ่งลักษณะการทำงานของแต่ละสถานี ดังนี้.-

Master Control Station, Main Traffic Station,
Light Traffic Station, Rural Traffic Station

จะเห็นว่าแต่ละสถานีมีจุดประสงค์ในการทำงานไม่เหมือนกัน ดังนั้นในการออกแบบระบบการทำงานและอุปกรณ์ย่อมไม่เหมือนกัน ซึ่งในลักษณะการใช้งานสำหรับประเทศไทย (ใช้รับ-ส่งโทรทัศน์ และ Orderwire Telephone) แบ่งลักษณะการทำงานได้ดังนี้.-

- ส่งสัญญาณจากสถานีหลัก (Master station) ไปยังสถานีเครือข่าย (Network Station) หรือสถานีแบบเคลื่อนที่ได้ (Mobile Station) ซึ่งรวมทั้งสัญญาณภาพและเสียง (โทรทัศน์) และ Orderwire
- ส่งสัญญาณจากสถานีหลักไปยังสถานีขนาดเล็ก
- การรับ-ส่งสัญญาณ Orderwire Telephone ระหว่างสถานีเครือข่าย
- การส่งสัญญาณจากสถานีขนาดเล็กแบบเคลื่อนที่ได้กลับมายังสถานีหลัก และสถานีเครือข่าย (โดยใช้ทรานสปอนเดอร์เดิม)

จากกรณีข้างบนนี้เป็นลักษณะการใช้งานของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 เพื่อส่งสัญญาณผ่านดาวเทียมไปยังสถานีเครือข่าย โดยใช้ดาวเทียมพลาซ่าของอินโดนีเซีย ซึ่งได้อาศัยลักษณะนี้เพื่อใช้ในการออกแบบ และใช้คุณสมบัติต่าง ๆ ดังต่อไปนี้.-

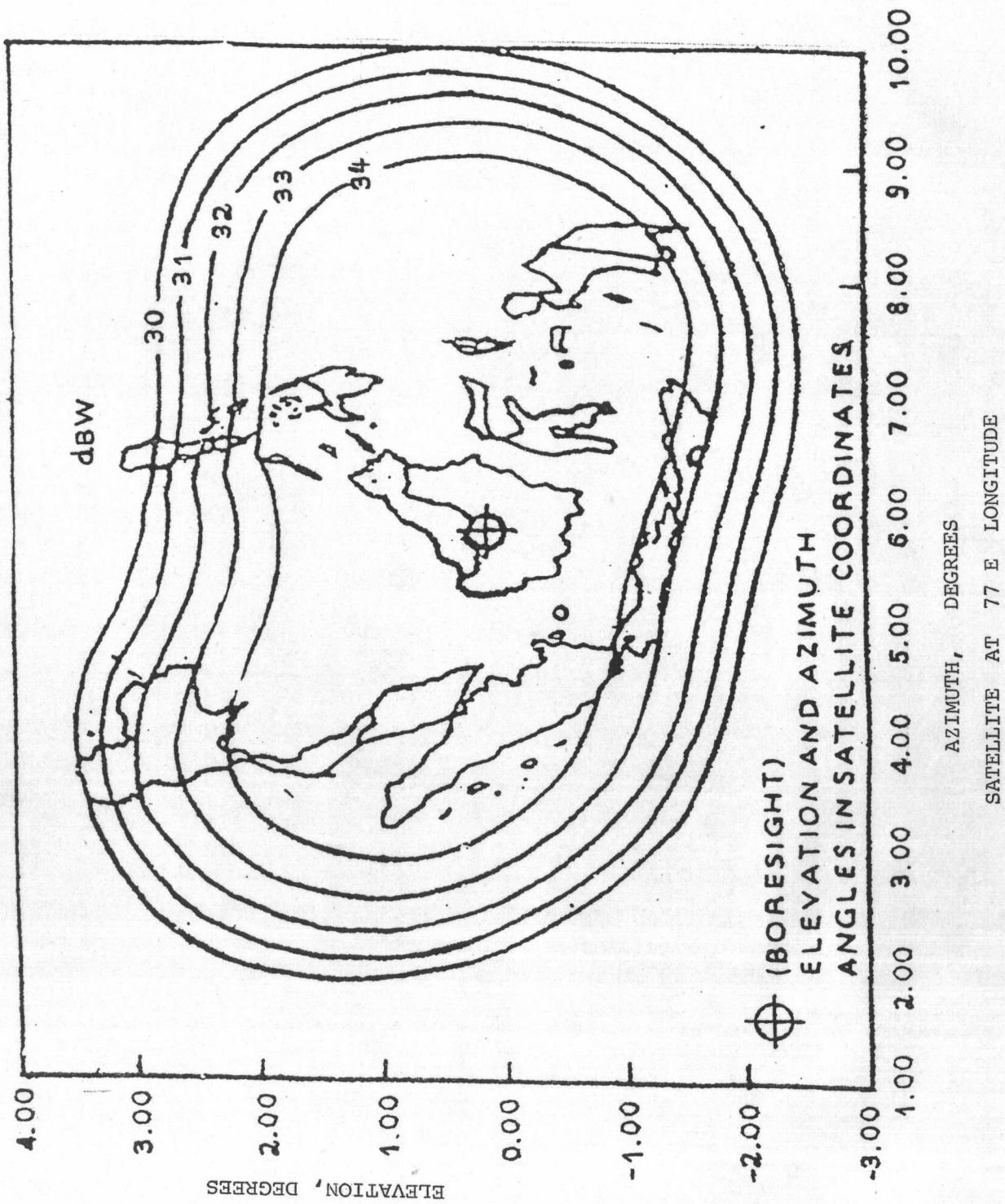
ในกรณีของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7

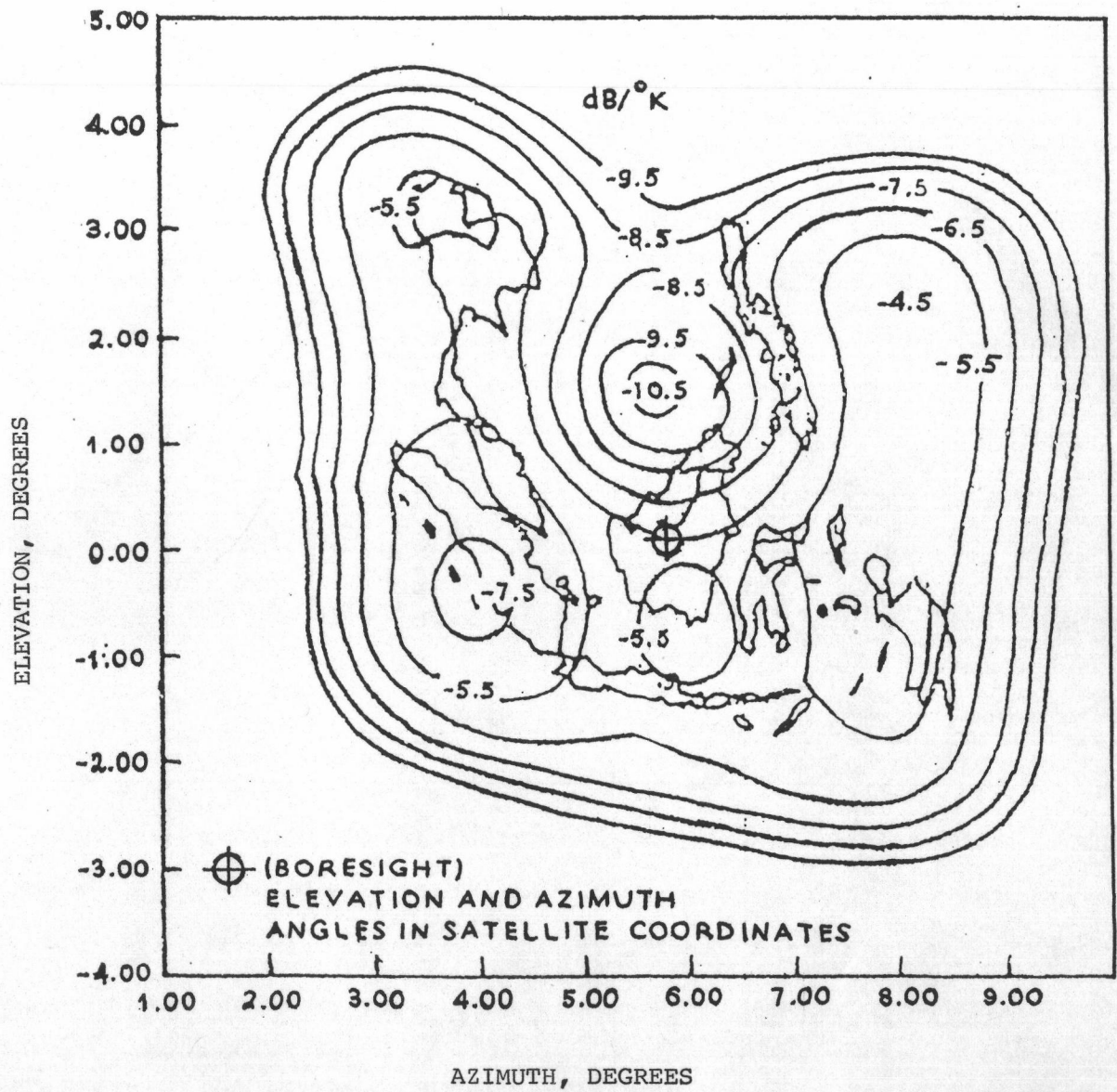
3.1 ตัวเลขแสดงค่าต่าง ๆ ของดาวเทียมปลาป้า A-2*

ก. ตำแหน่งของดาวเทียมที่ใช้	77° (ตะวันออก)	
ข. จำนวนทรานสปอนเดอร์ที่ใช้งาน	1	ช่อง
ค. ความถี่ - ขาขึ้น (up-link)	5925 - 6425	MHz
- ขาลง (down-link)	3700 - 4200	MHz
ง. ความกว้างของแต่ละทรานสปอนเดอร์	36	MHz
จ. คลื่นที่แผ่กระจายออกไปจนถึงจุดอิมิตัว ของแต่ละทรานสปอนเดอร์ (Saturation EIRP Per Transponder)	32	dBW
ฉ. FLUX DENSITY TO SATURATED TRANSPONDER	-79	dBW/m ²
ช. การสูญเสียในการส่งสัญญาณ		
- ขาขึ้น	199.5	dB
- ขาลง	196.0	dB
ซ. จุดทำงานของทรานสปอนเดอร์ (Transponder Operating Point) - ค่า Back-off สำหรับ การทำงานหลาย ๆ ความถี่ (multi-carrier)		
- Output Back-off	4.0	dB
- Input Back-off	7	dB
ค่าที่ยอมให้กระจายคลื่นได้สูงสุด (allowable max. transponder EIRP)		
32 dBW - 4 dB	= 28	dBW

* แสดงในรูปประกอบที่ 3.1, 3.2, 3.3

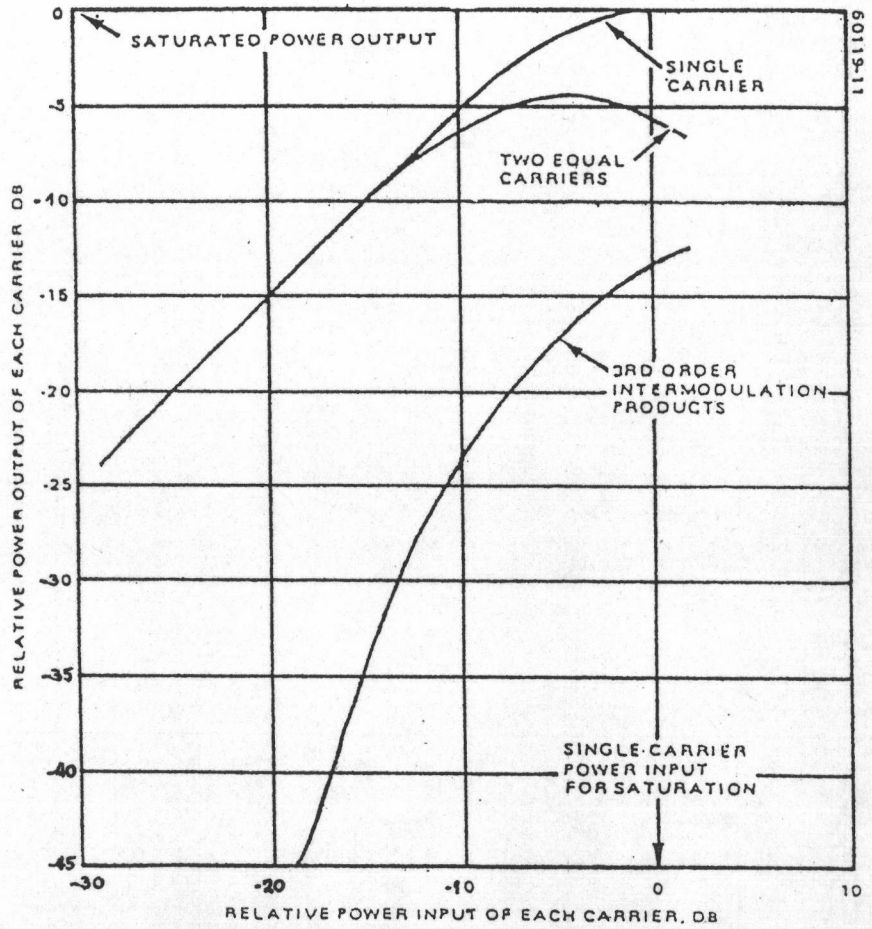
รูปที่ 3.1 แสดง PALAPA A-2 EIRP CONTOURS

SATELLITE AT 77 °E LONGITUDE

รูปที่ 3.2 PALAPA A-2 G/T CONTOURS

รูปที่ 3.3 TYPICAL POWER OUTPUT VERSUS POWER INPUT

	สัญญาณภาพ	สัญญาณเสียง
IF NOISE BANDWIDTH	30, 15.75	180 KHz
p-p deviation	23.0 MHz	-
pre-emphasis	CCIR REC.405-1	CCITT J 17
weighting factor	16.3 dB	3.8 dB

3.4 ตัวเลขแสดงค่าต่าง ๆ ของการส่งสัญญาณระบบ 1 ช่อง ต่อ 1 คลื่นพาห์

ความถี่พื้นฐาน (baseband frequency)	0.3 - 3.4	KHz
การผสมคลื่น (modulation)	Companded FM	
แถบความถี่กว้างที่ใช้งาน (bandwidth allocated)	30	KHz
IF NOISE BANDWIDTH	25.8	KHz
pre-emphasis	26.5	
weighting factor	2.5	dB
Compander improvement	17.0	dB

การคำนวณระบบเมื่อใช้เต็มทรานสปอนเดอร์

3.5 การส่งเฉพาะสัญญาณภาพโทรทัศน์ (สำหรับสถานีหลัก) ดังแสดงการทำงานในรูป 3.4

ก. Up-link thermal C/T

กำลังส่งของเครื่องขยายกำลังสูง (HPA OUTPUT)	24.7	dBW
อัตราขยายของจานสายอากาศ	54.5	dB
การสูญเสียเนื่องจากสายส่ง	-3.0	dB
การสูญเสียในระยะทางจากสถานีหลักถึงดาวเทียมที่		
มุมเงยของจาน 50°	-198.5	dB

G/T ของดาวเทียม		-6.5	dB/K
∴ UP-link thermal C/T	=	-128.8	dBW/K

ข. Down-link thermal C/T

กำลังส่งที่ปากจานสายอากาศของดาวเทียม		28.1	dBW
การสูญเสียในระยะทางจากดาวเทียมถึงสถานีหลักที่มุมเงยของจาน 50°		-196.0	dB
การสูญเสียเนื่องจากการปรับจานสายอากาศผิดพลาด		-1.0	dB
G/T ของสถานีหลัก		30.7	dB/K
Down-link thermal C/T	=	-138.2	dBW/K

ค. ค่า C/T เนื่องจากการรบกวนของการผสมสัญญาณ (INTERMODULATION) บนดาวเทียม

จากคุณสมบัติของดาวเทียมในตารางที่ 3.1*

Bi	=	-7	dB
Bo	=	-4.0	dB
Cm/Ti	=	-143.7	dBW/K

กำหนดให้

- Bi : input back-off relative to single carrier saturation
 Bo : output back-off relative to single carrier saturation
 Cm/Ti : multi carrier power to noise temperature ratio

* Multicarrier - to - Noise Temperature Ratio due to Satellite Intermodulation

ตารางที่ 3.1 Multicarrier-to-Noise Temperature Ratio due to

Satellite Intermodulation

B_I (dB)	B_0 (dB)	C/IM_3 (dB)	C/IM_5 (dB)	C/IM_T (dB)	C_m/T (dBW/K)
0	-2.06	9.33	17.01	8.65	-149.1
-1	-2.04	10.19	17.88	9.51	-148.3
-2	-2.12	10.99	18.66	10.30	-147.5
-3	-2.3	11.74	19.44	11.06	-146.7
-4	-2.57	12.47	20.27	11.80	-146.0
-5	-2.93	13.2	21.7	12.56	-145.2
-6	-3.37	13.94	22.16	13.33	-144.5
-7	-3.9	14.71	23.27	14.14	-143.7
-8	-4.5	15.51	24.54	15.00	-142.8
-9	-5.17	16.39	26.01	15.94	-141.9
-10	-5.91	17.35	27.71	16.97	-140.8
-12	-7.57	19.6	31.73	19.34	-138.5
-14	-9.39	22.25	36.46	22.09	-135.7
-16	-11.32	25.22	41.89	25.13	-132.7
-18	-13.31	28.45	48.02	28.40	-129.4
-20	-15.31	31.89	54.73	31.88	-125.9

(Note)

- B_I = input backoff relative to single carrier saturation
 B_0 = output backoff relative to single carrier saturation
 C/IM_3 = C/IM ratio on center carrier, for infinite number of carriers, due to 3rd order IM products
 C/IM_5 = C/IM ratio, as C/IM_3 , but for 5th order IM
 C/IM_T = combination of C/IM_3 and C/IM_5

$$\begin{aligned}
 T_i &= \frac{-T_i + C_m}{C_m} \\
 &= -(-143.7) + 28.1 \\
 &= -171.8 \quad \text{dBK}
 \end{aligned}$$

แต่ค่า T_i ลดลงเนื่องจากยังไม่เพิ่มความกว้างของทรานสปอนเดอร์

$$\begin{aligned}
 &= \frac{30}{36} \\
 &= 0.83 \quad \text{dB} \\
 C/T_i &= 28.1 - 171.8 + 0.83 \quad \text{dBW/K} \\
 &= -142.87 \quad \text{dBW/K} \\
 \text{ค่า } C/T \text{ ของทั้งระบบ} &= -144.26 \quad \text{dBW/K} \\
 \text{ค่า } S/N \text{ ของทั้งระบบ} &= C/T + 10 \log \frac{3(0.7F)^2}{fv^3} - Wv \quad \text{dB} \quad ((24))
 \end{aligned}$$

- C/T : Carrier power to equivalent noise temperature ratio dBW/ K
- F : peak to peak frequency deviation at the cross over frequency of pre-emphasis characteristics
25 MHz (Hz)
- Fv : Top baseband frequency 625/50
5 MHz (Hz)
- Wv : weighting factor for FM triangular noise spectrum between 0 - 5 MHz include pre-emphasis improvement 16.3 dB
- k : Boltzmann' s constant 1.38×10^{-23} J/K
= 48.578 dB

3.6 การส่งสัญญาณเสียงโทรศัพท์ (ดังแสดงการทำงานในรูปที่ 3.4)

ก. Up-link thermal C/T

กำลังส่งของเครื่องขยายกำลังสูง (HPA OUTPUT)	8.57	dBW
อัตราขยายของจานสายอากาศ	54.50	dB
การสูญเสียเนื่องจากสายส่ง	-3.00	dB
การสูญเสียในระยะทางจากสถานีหลักถึงดาวเทียมที่มุมเงยของจาน 50°	-198.50	dB
G/T ของดาวเทียม	-6.50	dB/K
Up-link thermal C/T	=	-144.93 dBW/K

ข. Down-link thermal C/T (loop-back)

กำลังส่งที่ปากจานสายอากาศของดาวเทียม	12.1	dBW
การสูญเสียในระยะทางจากดาวเทียมถึงสถานีหลักที่มุมเงยของจาน 50°	-196.0	dB
การสูญเสียเนื่องจากการปรับจานสายอากาศผิดพลาด	-1.0	dB
G/T ของสถานีหลัก	30.7	dB/K
Down-link thermal C/T	=	-154.2 dBW/K

ค. ค่า C/T เนื่องจากการรบกวนของการผสมสัญญาณ (INTERMODULATION)

$$\text{บนดาวเทียม} = -153.2 \quad \text{dBW/K}$$

$$\text{ค่า C/T ของทั้งระบบ} = -158.89 \quad \text{dBW/K}$$

$$\text{ค่า S/N ของทั้งระบบ} = C/T + 10 \log \frac{3fr^2}{fb^3} - k + W + C \quad \text{dB} \quad (25)$$

C/T : เป็นค่า C/T ของทั้งระบบ

fr : rms frequency deviation for average peak level (APL) of 8 dBm, 23500 Hz rms.

fb	:	top base band frequency	15,000	Hz
k	:	Boltzman Constant	1.38×10^{-23}	J/K
W	:	Weighting factor including pre-emphasis improvement	3.8	dB
C	:	Compandor improvement	17	dB

$$S/N \text{ ทั้งระบบ} = 57.51 \text{ dB}$$

3.7 การใช้ส่งโทรศัพท์ (ORDERWIRE) ไปยังสถานีขนาดกลาง (ดังแสดงในรูปที่ 3.4)

ก. Up-link thermal C/T

กำลังส่งของเครื่องขยายกำลังสูง	-0.2	dBW
อัตราขยายของจานสายอากาศ	54.5	dB
การสูญเสียเนื่องจากสายส่ง	-8.0	dB
การสูญเสียในระยะทางจากสถานีหลักถึงดาวเทียมที่มุมเงยของจาน 50°	-198.5	dB
G/T ของดาวเทียม	-6.5	dB/K
Up-link thermal C/T	=	-158.7 dBW/K

ข. Down-link thermal C/T

กำลังส่งที่ปากจานของดาวเทียม	-2.2	dBW
การสูญเสียในระยะทางจากดาวเทียมถึงสถานีหลักที่มุมเงยของจาน 50°	-196.0	dB
การสูญเสียเนื่องจากการปรับจานสายอากาศผิดพลาด	-1.0	dB
G/T ของสถานีขนาดกลาง	27.3	dB/K
Down-link thermal C/T	=	-171.9 dBW/K

ค. ค่า C/T เนื่องจากการรบกวนของการผสมสัญญาณบนดาวเทียม

$$= -167.5 \quad \text{dBW/K}$$

$$\text{ค่า C/T ของระบบ} = -173.39 \quad \text{dBW/K}$$

$$\text{ค่า S/N ของทั้งระบบ} = C/T + 10 \log \frac{3fr^2}{fb^3 - fa^3} - k + E + W + C \dots \text{dB} \quad (26)$$

C/T : เป็นค่า C/T ของทั้งระบบ -173.39 dBW/K

fr : rms test tone deviation 4800 Hz

fb : top baseband (voice) frequency 3400 Hz

fa : bottom baseband (voice) frequency 300 Hz

E : emphasis improvement 5.8 dB

W : Psophometric weighting 2.5 dB

C : Compander improvement 17.0 dB

$$S/N = 53.01 \quad \text{dB}$$

3.8 การใช้สถานีขนาดกลาง (medium) รับสัญญาณโทรทัศน์ทั้งภาพและเสียง โดยมี วงจรโทรศัพท์ (ORDERWIRED) ส่งกลับมายังสถานีหลักด้วย (ดังแสดงในรูปที่ 3.5)

ก. เมื่อรับสัญญาณภาพโทรทัศน์

Up-link thermal C/T -128.8 dBW/K

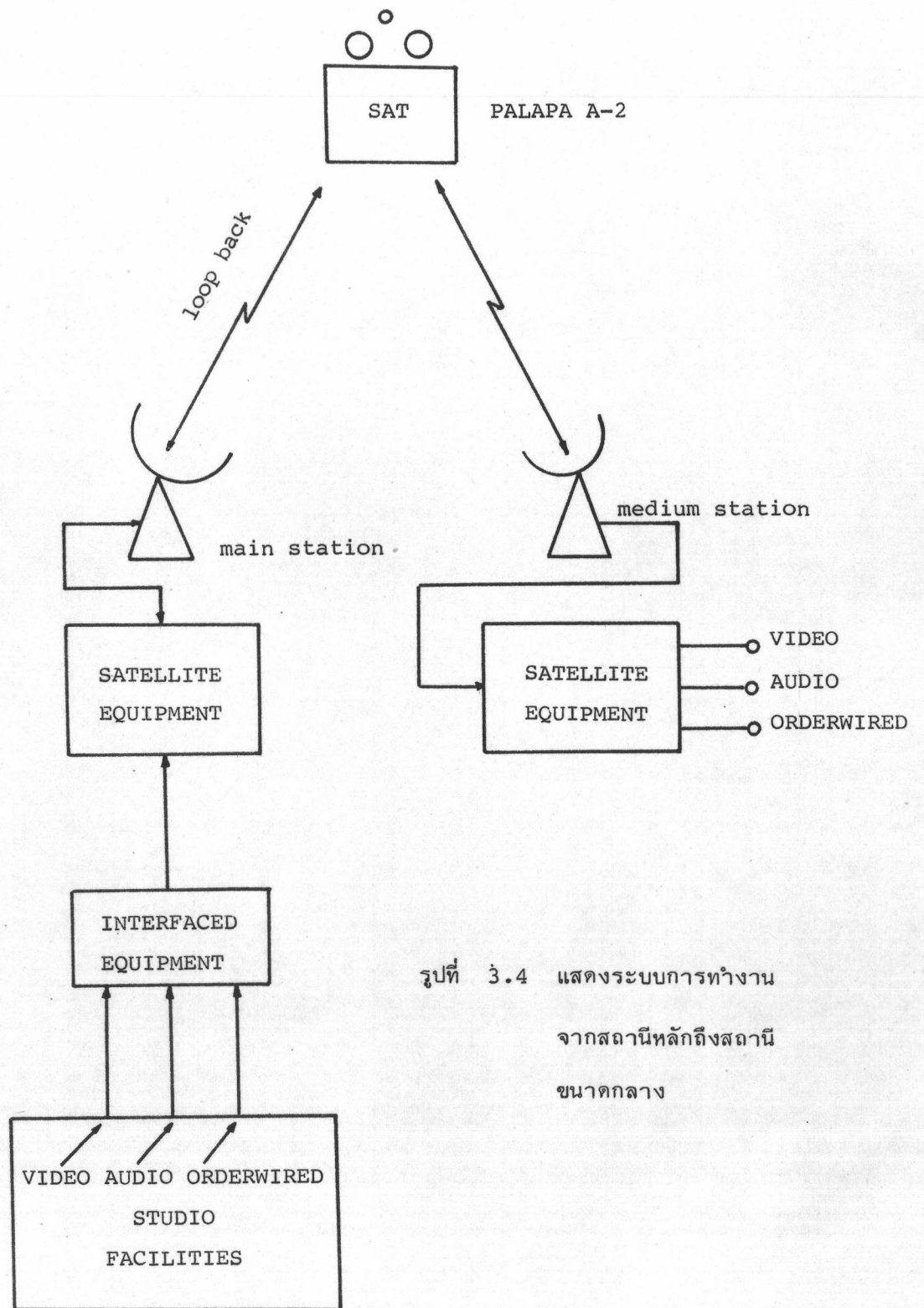
ค่า C/T เนื่องจากการรบกวนของการผสม -142.87 dBW/K

(Intermodulated) บนดาวเทียม

Down-link thermal C/T

กำลังส่งที่ปากจานของดาวเทียม 28.1 dBW

การสูญเสียในระยะทางจากดาวเทียมถึงสถานีขนาดกลาง -196.0 dB

รูปที่ 3.4 แสดงระบบการทำงาน
จากสถานีหลักถึงสถานี
ขนาดกลาง

การสูญเสียเนื่องจากปรับงานสายอากาศผิดพลาด	-1.0	dB
G/T ของสถานีขนาดกลาง	27.3	dB/K
Down-link thermal C/T	-141.6	dBW/K
ค่า C/T ของทั้งระบบ	-145.387	dBW/K
แทนค่าในสมการ (24)		
ค่า S/N ของทั้งระบบ	= 47.451	dB

ข. เมื่อรับสัญญาณเสียงโทรทัศน์

Up-link thermal C/T	-144.93	dBW/K
ค่า C/T เนื่องจากการรบกวนบนดาวเทียม (Intermodulated)	-153.2	dBW/K
Down-link thermal C/T		
กำลังส่งที่ปากงานของดาวเทียม	12.1	dBW
การสูญเสียในระยะทาง	-196.0	dB
การสูญเสียเนื่องจากปรับงานผิดพลาด	-1.0	dB
G/T ของสถานีขนาดกลาง	27.3	dB/K
Down-link thermal C/T	-157.6	dBW/K
ค่า C/T ของทั้งระบบ	-159.1	dBW/K
แทนค่าในสมการ (25)		
ค่า S/N ของทั้งระบบ	= 57.199	dB

ค. เมื่อใช้ส่งสัญญาณโทรศัพท์ (ORDERWIRED) กลับมายังสถานีหลัก

Up-link thermal C/T

กำลังส่งของเครื่องส่ง	-6.8	dBW
อัตราขยายของจานสายอากาศ	51.2	dB
การสูญเสียเนื่องจากสายส่ง	-0.2	dB
การสูญเสียในระยะทางจากสถานีขนาดกลางถึงดาวเทียม ที่มุมเงย 50°	-198.5	dB
G/T ของดาวเทียม	-6.5	dB/K
Up-link thermal C/T	-160.8	dBW/K
ค่า C/T เนื่องจากการรบกวนบนดาวเทียม	-169.6	dBW/K

Down-link thermal C/T

กำลังส่งที่ปากจานของดาวเทียม	-4.3	dBW
การสูญเสียในระยะทาง	-196.0	dB
การสูญเสียเนื่องจากปรับจานผิดพลาด	-1.0	dB
G/T ของสถานีหลัก	30.7	dB
Down-link thermal C/T	= -170.6	dBW/K
ค่า C/T ของทั้งวงจร	-173.39	dBW/K
แทนค่าในสมการ (26)		
ค่า S/N ของทั้งระบบ	= 53.01	dB

ง. เมื่อมีการส่งสัญญาณโทรศัพท์ระหว่างสถานีขนาดกลางด้วยกัน

Up-link thermal C/T	-160.8	dBW/K
---------------------	--------	-------

C/T เนื่องจากการรบกวนบนดาวเทียม	-169.6	dBW/K
down-link thermal C/T	-174.0	dBW/K
ค่า C/T ของทั้งวงจร	-175.49	dBW/K
ค่า S/N	= 50.897	dB

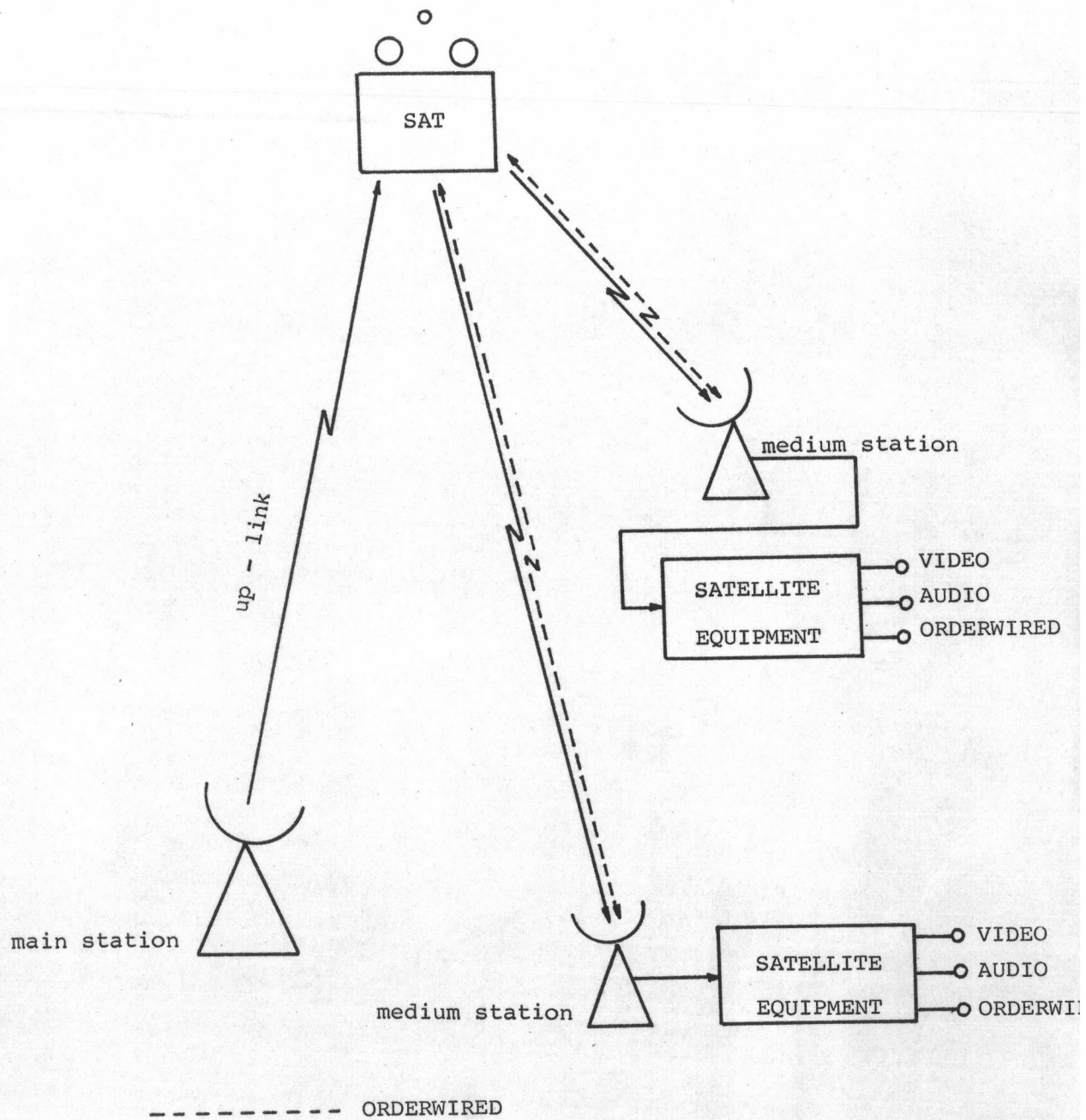
จ. เมื่อใช้รับสัญญาณโทรศัพท์จากสถานีหลัก

Up-link thermal C/T	-158.7	dBW/K
C/T เนื่องจากการรบกวนบนดาวเทียม	-167.5	dBW/K
Down-link thermal C/T		
กำลังส่งที่ปากจานของดาวเทียม	-2.2	dB
การสูญเสียในระยะทาง	-196.0	dB
การสูญเสียเนื่องจากปรับจานสายอากาศผิดพลาด	-1.0	dB
G/T ของสถานีขนาดกลาง	27.3	dB/K
Down-link thermal C/T	-171.9	dBW/K
ค่า C/T ของทั้งระบบ	-173.39	dBW/K
ค่า S/N ของทั้งระบบ	= 53.00	dB

3.9 การใช้สถานีขนาดเล็ก (small station) รับสัญญาณโทรศัพท์ทั้งภาพและเสียง โดยมีวงจรโทรศัพท์ (ORDERWIRED) กลับมายังสถานีหลัก (ดังแสดงในรูปที่ 3.6)

ก. เมื่อรับสัญญาณภาพโทรศัพท์

Up-link thermal C/T	-128.8	dBW/K
C/T เนื่องจากการรบกวนบนดาวเทียม (Intermodulated)	-142.87	dBW/K

รูปที่ 3.5 แสดงระบบการทำงานจากสถานีหลักถึงสถานีขนาดกลาง และการติดต่อระหว่างสถานีขนาดกลางกับสถานีขนาดกลาง, สถานีหลัก

Down-link thermal C/T

กำลังส่งที่ปากจานของดาวเทียม	28.1	dBW
การสูญเสียในระยะทางจากดาวเทียมถึงสถานีขนาดเล็ก	-196.0	dB
การสูญเสียเนื่องจากการปรับงานสายอากาศผิดพลาด	-1.0	dB
G/T ของสถานีขนาดเล็ก	25.3	dB/K
Down-link thermal C/T	-143.6	dBW/K
ค่า C/T ของทั้งระบบ	-146.336	dBW/K
ค่า S/N ของทั้งระบบ	46.50	dB

ข. เมื่อรับสัญญาณเสียงโทรทัศน์

Up-link thermal C/T	-144.93	dBW/K
C/T เนื่องจากการรบกวนบนดาวเทียม	-153.20	dBW/K
Up-link thermal C/T		
กำลังส่งที่ปากจานของดาวเทียม	12.1	dBW
การสูญเสียในระยะทาง	-196.0	dB
การสูญเสียเนื่องจากการปรับงานสายอากาศผิดพลาด	1.0	dB
G/T ของสถานีขนาดเล็ก	25.3	dB/K
Down-link thermal C/T	-159.6	dBW/K
ค่า C/T ของทั้งระบบ	-160.61	dBW/K
ค่า S/N ของทั้งระบบ	50.93	dB

ค. เมื่อรับสัญญาณโทรศัพท์จากสถานีหลัก

Up-link thermal C/T	-158.7	dBW/K
C/T เนื่องจากการรบกวนบนดาวเทียม	-167.5	dBW/K
Down-link thermal C/T		
กำลังส่งที่ปากจานของดาวเทียม	-2.2	dBW
การสูญเสียเนื่องจากระยะทาง	-196.0	dB
การสูญเสียเนื่องจากรายอากาศผิดพลาด	-1.0	dB
G/T ของสถานีขนาดเล็ก	25.3	dB/K
Down-link C/T	-173.9	dBW/K
ค่า C/T ของทั้งระบบ	-174.89	dBW/K
ค่า S/N ของทั้งระบบ	51.50	dB

ง. เมื่อส่งสัญญาณโทรศัพท์กลับไปยังสถานีหลัก

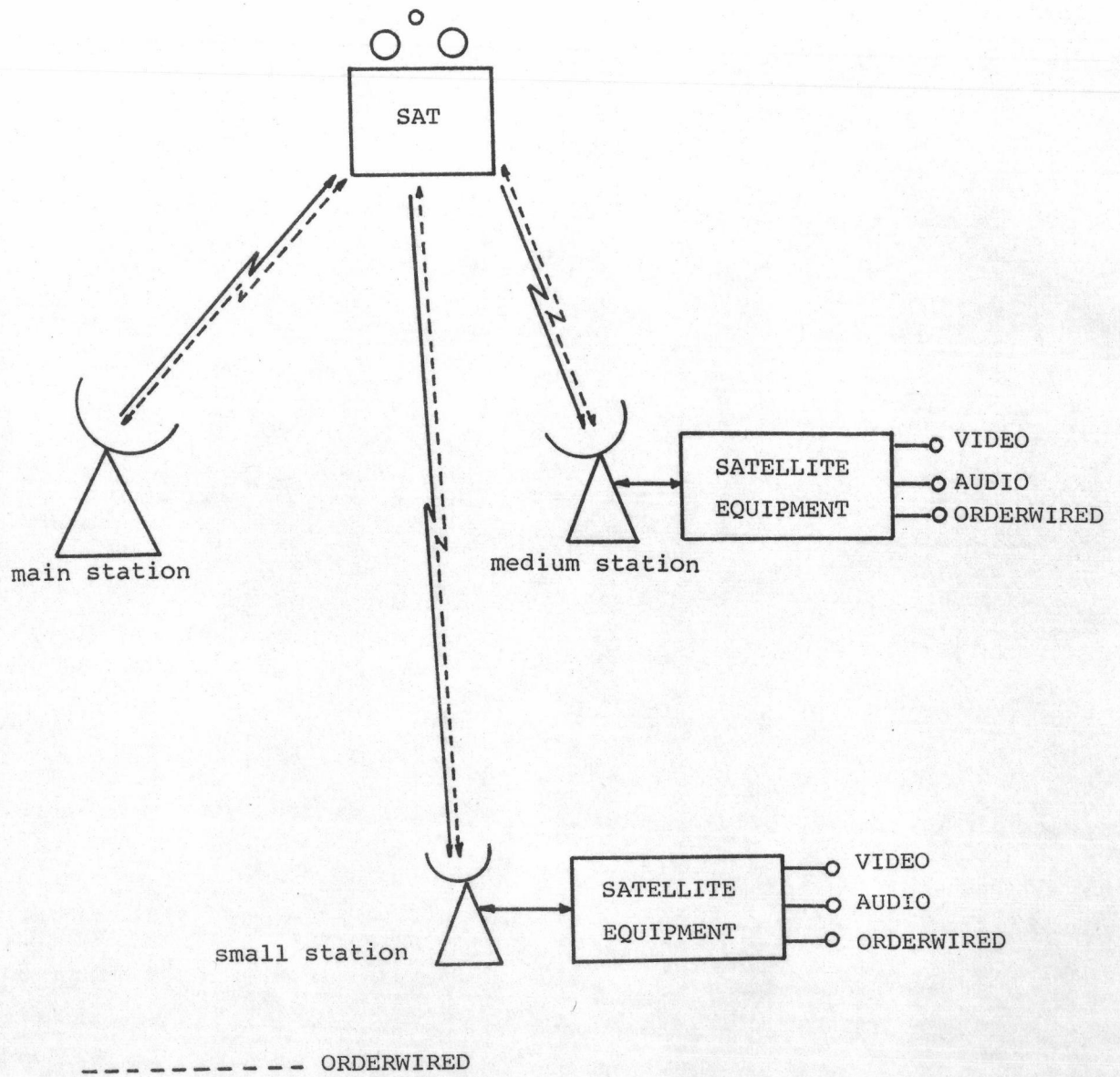
Up-link thermal C/T		
กำลังส่งของเครื่องส่ง	-6.8	dBW
อัตราการขยายของจานสายอากาศ	46.5	dB
การสูญเสียเนื่องจากสายส่ง	-0.2	dB
การสูญเสียในระยะทางจากสถานีขนาดเล็กถึงดาวเทียมที่มุมเงย 50°	-198.5	dB
G/T ของดาวเทียม	-6.5	dB/K
Up-link thermal C/T	-165.5	dBW/K
C/T เนื่องจากการรบกวนบนดาวเทียม	-169.6	dBW/K

Down-link thermal C/T

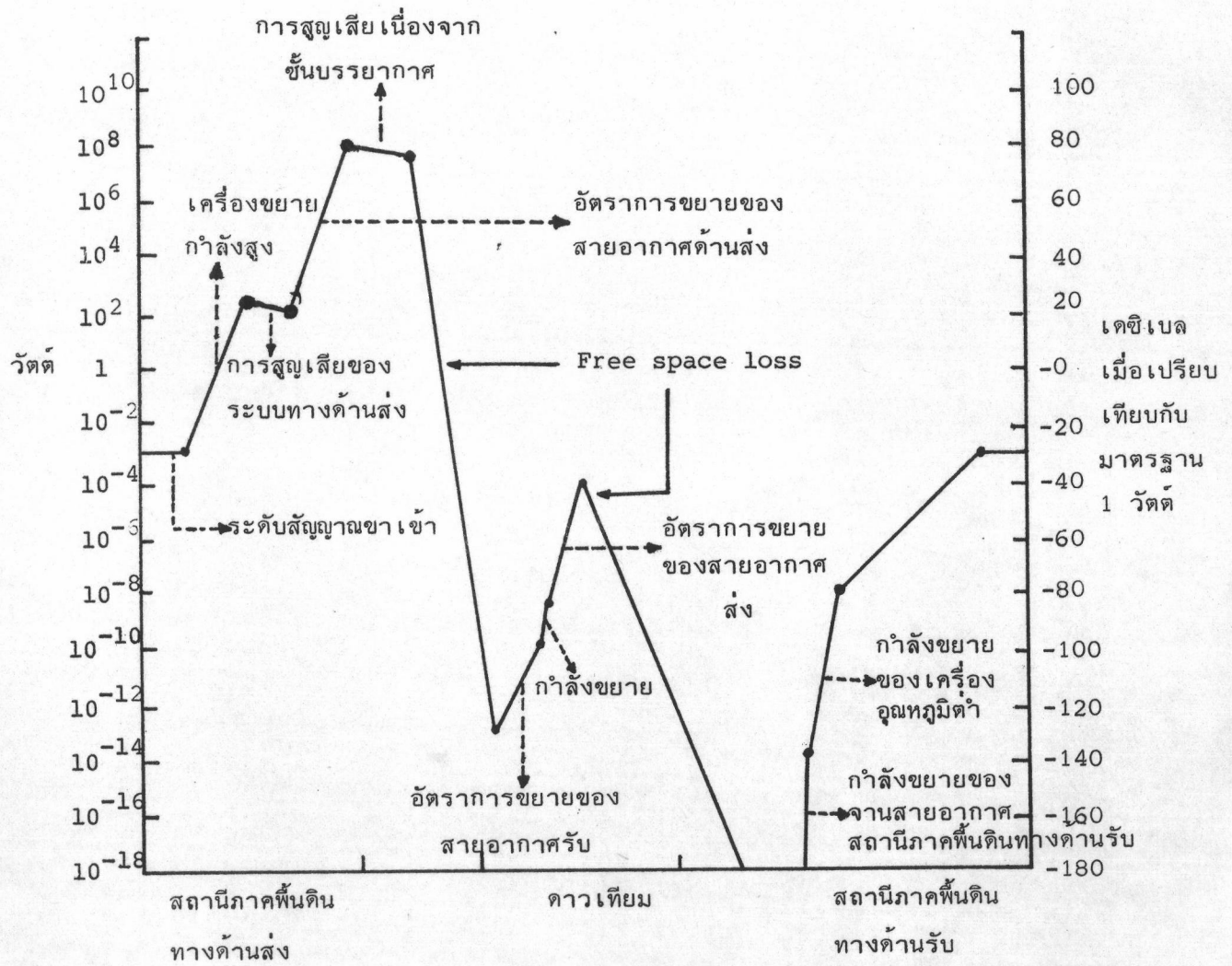
กำลังส่งที่ปากจานของดาวเทียม	-4.3	dBW
การสูญเสียในระยะทาง	-196.0	dB
การสูญเสียเนื่องจากปรับจานสายอากาศผิดพลาด	-1.0	dB
G/T ของสถานีหลัก	30.7	dB/K
Down-link thermal C/T	-170.6	dBW/K
ค่า C/T ของทั้งวงจร	-173.82	dBW/K
ค่า S/N ของทั้งวงจร	52.57	dB

จ. เมื่อส่งสัญญาณโทรศัพท์ไปยังสถานีขนาดกลาง

Up-link thermal C/T	-165.5	dBW/K
ค่า C/T เนื่องจากการรบกวนบนดาวเทียม	-169.6	dBW/K
Down-link thermal C/T		
กำลังส่งที่ปากจานของดาวเทียม	-4.3	dBW
การสูญเสียในระยะทาง	-196.0	dB
การสูญเสียเนื่องจากปรับจานสายอากาศผิดพลาด	-1.0	dB
G/T ของสถานีขนาดกลาง	27.3	dB/K
Down-link thermal C/T	-174.0	dBW/K
ค่า C/T ของทั้งวงจร	-175.77	dBW/K
ค่า S/N ของทั้งระบบ	50.628	dB

รูปที่ 3.6 แสดงการทำงานของสถานีขนาดเล็ก เมื่อมีการประสานงาน
เข้ากับสถานีขนาดกลางและสถานีหลัก

รูปที่ 3.7 แสดงระดับสัญญาณของระบบดาวเทียมที่ความถี่ 6/4 กิกกะเฮิรตซ์
เมื่อใช้ในการส่ง-รับ สัญญาณภาพโทรทัศน์